

Fakta om narkotika i USA

Text: Pelle Olsson mars 2008

CANNABIS SOM MEDICIN

Cannabis är inte godkänt som läkemedel i USA eller i något annat land, däremot har man framställt en tablett (Marinol) som innehåller den rusgivande komponenten THC. Den ger inget rus och är inte särskilt populär. Det NORML och andra cannabisvänner propagerar för är cannabisrökning som läkemedel. Lobbyarbetet har varit framgångsrikt – särskilt med tanke på att de vetenskapliga bevisen att detta är ett säkert och effektivt läkemedel i stort sett saknas. Alla specialläkarorganisationer för sjukdomar som cannabis påstås kunna lindra, t.ex neurologer, cancerläkare eller ögonläkare, underkänner marijuana som läkemedel. Trots det har 13 delstater, i strid med både den internationella och federala lagstiftningen, godkänt att cannabisrökning kan ordinerats för en hel rad sjukdomar. Vilka dessa sjukdomar är skiljer sig från stat till stat. I Kalifornien får uppåt 200 000 personer få köpa marijuana på recept i särskilda "dispensärer". I staten Vermont har man också godkänt medicinsk marijuana. För 35 personer.

Vem hamnar i fängelse på grund av marijuana?

De 830 000 årliga arresteringarna på grund av marijuana (vilket inte är samma sak som att hamna i fängelse) innefattar alla brott där marijuana finns med på ett hörn. I åtskilliga av dessa gripanden ingår annan och tyngre kriminalitet.

Totalt dömdes 1,2 miljoner personer till delstatsfängelse under 2002. 1,6 procent av dem dömdes för enbart marijuanabrott och 0,7 procent för enbart innehav. Det senare gäller alla mängder av innehav och alltid mer än 25 eller 50 gram. För mindre mängder hamnar man inte i fängelse. Räknar man enbart förstagsångsbrott och innehav så handlar det om 0,3 procent.

I de federala domstolarna dömdes drygt 24 000 till fängelse, varav 186 för enbart marijuanainnehav. Bara 63 avtjänade till slut ett sådant straff.

När någon döms för enbart innehav av mindre mängder handlar det om försvårande omständigheter, till exempel att den dömda kan vara under övervakning eller har åkt fast för innehav tidigare. Vederbörande kan också ha erkänt sig skyldig för marijuanainnehavet som en "plea bargain" och får straffrabatt. Fenomenet, som är rutin i amerikanska rättegångar,

innebär att domaren bortser från andra brott i åtalet i utbyte mot att den dömde är samarbetsvillig gentemot brottsutredarna.

Källa: *Who's really in prison for marijuana?* utgiven av Office of National Drug Control Policy.

Den amerikanska legaliseringsrörelsen

Idag finns det ett 40-tal organisationer i USA som arbetar med olika aspekter av legalisering och harm reduction. *Vote hemp* vill att hampa ska börja odlas igen, för industriellt bruk. En annan grupp, *MAPS*, Multidisciplinary Association for Psychedelic Studies, propagerar för att t.ex. ecstasy och LSD ska kunna användas inom psykiatrin. *Americans for Safe Access* har huvudsakligen medicinsk marijuana på agendan. På många universitet och college finns *SSDP*, Students for Sensible Drug Policy.

När det gäller cannabisfrågan är inte längre *NORML* med en årsbudget runt 1 miljon dollar, den mest inflytelserika. Det är *MPP*, Marijuana Policy Project som har 5-6 miljoner dollar i årsomsättning.

Störst och rikast av organisationerna är *DPA*, Drug Policy Alliance som har kontor på 8 platser runt om i USA och en årsbudget på runt 15 miljoner dollar.

Ovanstående organisationer är inga gräsrotsrörelser. Fyra mångmiljonärer personer finansierar 85 procent av all denna verksamhet. Två av dem, George Soros och Peter Lewis svarar för 70 procent av bidragen.

Utvecklingen har, åtminstone på det finansiella planet, utvecklats snabbt. När *NORML* startade i början på 70-talet klarade man sig mest tack vare hängivet ideellt arbete. Fram till 1994-95 omsatte alla narkotikapolitiska reformrörelser i USA inte mer än 1,5 miljoner.

Idag är de sammanlagda bidragen omkring 30 miljoner per år.

Källa: Muntliga uppgifter från Allen St Pierre, *NORML* och Gabriel Sayegh, *DPA*.

Missbruk och narkomanvård

Droganvändningen bland ungdomar är mycket hög i USA, men inte värre än i de värst drabbade europeiska länderna.

Av elever i 10:e klass (klass 9 i Sverige) hade under 2007 31 procent någon gång använt cannabis och 14 procent har gjort det senaste månaden. För Sverige är motsvarande siffror 6 respektive 1 procent. Jämfört med övriga Europa har en handfull länder under senare år haft högre cannabiskonsumtion än USA, bland annat Italien, Tjeckien, Storbritannien, Irland

Frankrike och Belgien. Holland ligger en aning längre.

För kokain har amerikanska ungdomar högre konsumtion än något europeiskt land. 5,3 procent av amerikanska 15-16-åringar har provat, 1,3 procent har gjort det senaste månaden.

Ecstasy visar nästan exakt samma siffror (5,2 respektive 1,2), men får här sällskap i statistiken av några europeiska länder..

Tendensen i USA för illegala droger har under senare år varit något sjunkande siffror.

Däremot ökar den icke medicinska användningen av förskrivna droger. 7,2 procent av ungdomarna har ätit kodeintableter senaste året och 3,9 har tagit morfin

Källa: och The ESPAD report 2003

Akutvård och behandling

De amerikanska sjukhusens akutmottagningar fick ta emot 627 923 drogrelaterade besök under andra halvåret 2003 (det senaste året för vilket detaljerad statistik finns). Hälften (49 procent) berodde huvudsakligen på alkohol. Därefter kom kokain som svarade för 20 procent av alla akutbesök. Som nummer tre kom cannabis med 13 procent (nära 80 000 sjukbesök på ett halvår). Heroin svarade för 8 procent och amfetaminpreparat för 7 procent.

Källa: www.drugabuse.com

Tittar man på den statistik som finns i FN-rapporten World Drug Report 2006 var cannabis den vanligaste missbruksdrogen för dem som genomgick någon form av narkomanvård i USA: 46,4 procent av klienterna. Kokain svarade för 40,3 procent, heroin/opiater för 12,3 procent och amfetamin för 17,9 procent. (Klienterna kunde alltså ange mer än en drog som huvudproblem) Alkohol är inte inräknat.